

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/20/268

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsioon
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	04.03.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	20.01.2020
Teabevaldaja	Viru Vangla aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi e-posti aadress: viruv.info@just.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	Xxx aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, AvTS § 51 lg 1 p 1 ja 4 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lg 3 alusel

1) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

vaadata uuesti läbi vaide esitaja teabenõue seoses saateplaaniga ning väljastada see osa vaide esitaja soovitud teabest, millele piirangud ei laiene või keelduda nende väljastamisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Keeldumise korral põhjendada keeldumist;

2) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 17. märts 2020;

4) ülejäänud osas jätan vaide rahuldamata.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna Halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punkt 4) rahuldamata jäänud osas või juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil. Seejuures saab vaideotsuse tühistamist nõuda üksnes koos teabevaldajale esitatud nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Teabevaldaja saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

13.01.2020 vastas Viru Vangla vaide esitaja teabenõuetele. Vaide esitaja leiab inspektsioonile esitatud vaides, et ta ei ole saanud kogu soovitud teavet.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

13.01.2020 koostati vastus minu teabenõuetele (6-13/49699-2, lisa nr 1), kuid osades vastuse punktides jäeti mulle teave väljastamata.

1) vastuse punktis 2 – selgitatakse, et mul puudub dokumendi osas osaliselt juurdepääsuõigus. Dokumendi osa, mida mulle ei väljastatud, sisaldas koopiat minu fotost, millele mul ilmselget ei puudu juurdepääsuõigus.

2) vastuse punktis 10 – selgitatakse, et vanglal ei ole kohustust mulle väljastada kõneeristust. Juhul kui vangla ei oleks teabevaldaja, siis oleks vanglal kohustus edastada teabenõue teabevaldajale (AvTS § 21 lg 1), mida ei tehtud.

3) vastuse punktis 12 – leidis vangla, et ei pea vajalikuks minu labase sisuga pöördumist täiendavalt käsitleda. See, kui vanglaametnik (käesoleval juhul koer) paneb toime „labase teo“, ei tähenda, et võiks keelduda teabenõude täitmisest. Ametnike liikumised vanglas on dokumenteeritud ja vangla valdab teavet, et kes ametnikest möödusid minu aknast.

4) vastuse punktis 13 – keeldus vangla taaskord väljastamast mulle teavet minu kõnedest xxx, millele viitas vastuses nr 6-10/46447-12.

5) vastuse punktis 14 – keeldus vangla väljastamast mulle soovitud teavet, hämades, justkui oleks mulle varasemalt teave väljastatud ning keeldudes toomast iga riskihindamise puhul välja, et kes esines tugevdatud järelevalve vajadus. Pealegi valetati, et olen viibinud peale iga riskihindamise koostamist tugevdatud järelevalvega üksuses. Tugevdatud järelevalve vajaduse kohta ei ole ma kunagi enne teavet soovinud ja seda ei ole mulle ka väljastatud. Eitasin konkreetse teabenõude, milles soovisin teavet kõikide minule koostatud riskihindamiste kohta, kuid vastuseks sain vaid „ümmarguse mula“ ja mitte seda, mida soovisin.

6) vastuse punktis 15 – valetatakse, et minu poolt küsitud informatsiooni ei ole fikseeritud ja vangla ei saa seda väljastada. Minu poolt soovitud info on fikseeritud, sest väidetavalt võeti minult võimlemis- ja massaažirullid arsti korraldusel, et neid laenata tunniks ajaks kaaskinnipeetavale. Minu kambriukse kõrval on turvakaamera, mis lisaks eelnevale fikseerib kogu tegevuse.

Vangla keeldub teavet väljastamast, sest nad ei täida kohtuotsust (mille kohaselt mulle rullid anti) ja ei andnud mulle tihti rulle (peale nende laenamist kaaskinnipeetavale) tagasi.“

Palun nõuda vanglalt välja minu teabenõuded, mille vastused eelnevalt välja tõin. Palun teha vanglale ettekirjutus seadusliku olukorra taastamiseks, et saaksin soovitud teabe.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

1. Milliste andmete kaitseks on dokumendile, mida xxx sunniti allkirjastama enne 09.12.2019 väljasõitu, kehtestatud juurdepääsupiirang? Palun edastada kõnealune dokument (kinnikatmata kujul) ning märkida ära, millisele osale teabest, mille alusel on kehtestatud juurdepääsupiirang.

Dokument, millest xxx koopiat küsis, on saateplaani (lisa 1). Saateplaanis märgitakse saateülesanne, saatmise täpne kava, saatemeeskonna ülema ülesanded saateülesande täitmise ettevalmistamisel ning nimetatud tegevuste tulemusel selgunud asjaolud. Kinnipeetavale väljastati dokumendi teine osa, esimene osa jäeti väljastamata, kuna see sisaldab juurdepääsupiiranguga andmeid.

Esimeses osas sisalduvad andmed, nagu saatemeeskonna liikmed ja paigutus, saateülesande täitmiseks olulised asjaolud, saateülesande täitmise erinõuded, on mõeldud asutusesiseseks kasutamiseks avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 9 alusel.

Saatmise sihtkoht ja marsruut sisalduvad ka dokumendi teises osas ja on kinnipeetavale väljastatud. Saateülesande täitmiseks oluliste asjaolude hulgas sisalduvate kinnipeetava kohta käivate andmete puhul ei ole tegemist avaliku teabega AvTS § 3 lg 1 tähenduses, lisaks on need andmed talle teatavaks saanud mingi muu dokumendiga või on talle muul viisil ilmselgelt teada. Juhul, kui kinnipeetav soovib selgitusi mingi konkreetse saatmise toimingu kohta, saab ta vanglalt nõuda selle toimingu põhjendamist. Avalikuks teabeks ei saa ka pidada fotot kinnipeetavast, lisaks on kinnipeetavale samasugused dokumendifotod väljastatud.

2. Kuhu peab xxx pöörduma telefonikõnede väljavõtte saamiseks?

Kinnipeetaval tuleb telefonikõnede väljavõtte saamiseks pöörduda Telia esinduse poole, mida vangla on kirjalikult xxx selgitanud 30.10.2018, 16.01.2019, 02.04.2019 koostatud vastuskirjades. Hilisemalt on vangla korduvalt viidanud talle juba edastatud vastuskirjadele ja selgitustele, seega kinnipeetav on ilmselgelt teadlik, enda telefonikõnede väljavõtet on tal võimalik küsida Telialt. Telia Eesti AS kui eraõiguslik juriidiline isik ei täida kinnipeetavatele kõnesideteenuse pakkumisel avalikku ülesannet ning kinnipeetava telefonikõned ei kuulu avaliku teabe alla, seega ei ole ka kinnipeetava pöördumine teabenõue ja vanglal ei olnud AvTS § 21 lg-st 1 tulenevat teabenõude edastamise kohustust.

3. Kas Viru Vanglal on olemas dokument ametniku roojamise kohta?

Ametnikud ei käi kinnipeetavate akende all roojamas ja sellekohased dokumendid puuduvad.

4. Miks ei väljastatud xxx kõiki riskihindamiste riskiprotsente? Kas kõikide riskihindamise puhul esines tugevdatud järelevalve vajadus? Millises osas oli Viru Vangla teabe juba varasemalt väljastatud (palun edastada koopia vastusest)?

Xxx ei väljastatud kõiki riskihindamiste protsente, sest see teave on talle juba varasemalt väljastatud (lisad 2 ja 3). Kuigi vastuskirjas on see märkimata, siis keeldumise aluseks oli selgelt AvTS § 23 lg 2 p 1. Küsimus, kas kõikide riskihindamiste puhul esines tugevdatud järelevalve vajadus, on oma olemuselt selgitustaotlus ja kinnipeetavale on 13.01.2020 vastuskirjas selgelt vastatud, et riskihindamiste kohaselt on tema puhul esinenud tugevdatud järelevalve vajadus.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Teabenõue seoses saateplaaniga.

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mistahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevate dokumentide koopiaid või väljavõtteid asutuse andmekogudest. Seega on saateplaani avalik teave avaliku teabe seaduses mõistes, kuna Viru Vangla on loonud selle oma avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 38 lg 2 sätestab, et kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti. Eeltoodust tulenevalt tuleb Viru Vanglal vaide esitaja teabenõue uuesti läbi vaadata ning välja selgitada, kas kogu teabele (sh vaide esitaja fotole) laienevad juurdepääsupiirangud. Keeldumise korral põhjendada keeldumist.

2. Teabenõuded seoses kõneeristusega.

Tulenevalt AvTS § 21 lg-st 1 kui teabevaldaja ei valda taotletud teavet, selgitab ta välja pädeva teabevaldaja ja edastab talle teabenõude viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul, teatades sellest samal ajal teabenõudjale. Kuna Teliale avaliku teabe seadus ei kohaldu, siis ei saanud Viru Vangla edastada teabenõuet täitmiseks Teliale.

3. Teabenõue seoses roojamisega.

Teabenõudega saab teabevaldajalt välja küsida teabevaldaja valduses olevat dokumenteeritud teavet. Antud juhul on Viru Vangla oma 13.01.2020 vastuses inspeksiooni järelepärimisele selgitanud, et neil ei ole soovitud teavet. Seetõttu pole inspeksioonil võimalik kohustada Viru Vanglat vaide esitajale soovitud teavet väljastama.

4. Teabenõue seoses riskihindamisega.

Viru Vangla 13.01.2020 vastusest inspeksiooni järelepärimisele nähtub, et Viru Vangla on Teile ka varasemalt väljastanud riskihindamiste protsente. AvTS § 23 lg 2 p 1 lubab keelduda teabenõude täitmisest, kui soovitud teave on teabenõudjale juba väljastatud ja teabenõudja ei põhjenda teistkordselt teabe saamise vajadust. Mis puudutab küsimust, kas kõikide riskihindamiste puhul esines tugevdatud järelevalve vajadus, siis märgime, et inspeksioon ei hakka selle üle otsustama, kas tegemist on ebaõigete andmetega ning seda selleks on halduskohus.

5. Teabenõue seoses võimlemis- ja massaazirulliga.

Teabenõudega saab teabevaldajalt välja küsida teabevaldaja valduses olevat dokumenteeritud teavet. Antud juhul on Viru Vangla oma 13.01.2020 vastuses teabenõudele selgitanud, et neil ei ole soovitud teavet. Seetõttu pole inspeksioonil võimalik kohustada Viru Vanglat vaide esitajale soovitud teavet väljastama.

/allkirjastatud digitaalselt/

vaneminspektor
peadirektori volitusel